

Sygn. akt III Ca 1575/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 7 sierpnia 2019 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach III Wydział Cywilny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący – Sędzia Sądu Okręgowego Marcin Rak

Protokolant Marzena Makoś

po rozpoznaniu w dniu 7 sierpnia 2019 r. w Gliwicach

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) Spółki Akcyjnej w W.

przeciwko R. P.

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanego

od wyroku Sądu Rejonowego w W. Ś.

z dnia 20 czerwca 2018 r., sygn. akt I C 1917/17

1) **zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że:**

a) **oddala powództwo;**

b) **zasądza od powódki na rzecz pozwanego 287 zł (dwieście osiemdziesiąt siedem złotych) z tytułu zwrotu kosztów procesu;**

2) **zasądza od powódki na rzecz pozwanego 165 zł (sto sześćdziesiąt pięć złotych) z tytułu zwrotu kosztów postępowania odwoławczego.**

SSO Marcin Rak

Sygn. akt **III Ca 1575/18**

UZASADNIENIE

Powódka (...) S.A. w W. domagała się od pozwanego R. P. 1.346,49 zł z bliżej określonymi odsetkami i kosztami sporu w elektronicznym postępowaniu upominawczym. Dochodzona pozwem należność stanowić miała nieuregulowane przez pozwanego zobowiązanie z umowy pożyczki, które powódka nabyła w drodze cesji.

Pozwany wniósł sprzeciw od wydanego w sprawie nakazu zapłaty, wobec czego nakaz ten utracił moc a sprawę przekazano do rozpoznania Sądowi Rejonowemu właściwości ogólnej pozwanego.

Pozwany odnosząc się do żądania pozwu wniósł o jego oddalenie i zasądzenie kosztów procesu. Zaprzeczył aby zawarł wskazaną w pozwie umowę i otrzymał jakiegokolwiek środki z tego tytułu. Zarzucił nadto, że powódka nie wykazała aby skutecznie nabyła sporną wierzytelność.

Zaskarżonym wyrokiem Sąd Rejonowy uwzględnił powództwo w całości, w tym obciążył pozwanego kosztami procesu.

Wyrok ten zapadł po ustaleniu, że pozwany zawarł na odległość, za pośrednictwem Internetu, w dniu 3 czerwca 2016 roku, z poprzednikiem prawnym powoda (...) sp. z o. o. w W. ramową umowę pożyczki numer (...) na warunkach bliżej określonych przez Sąd Rejonowy. Pozwany dokonał rejestracji na stronie internetowej pożyczkodawcy i złożył wniosek o udzielenie pożyczki. W celu potwierdzenia rejestracji dokonał przelewu weryfikacyjnego w kwocie 0,01 zł. Poprzednik prawny powódki wypłacił pozwanemu z tytułu pożyczki kwotę 900 zł. Pozwany nie uregulował żadnej z rat pożyczki. Był też bezskutecznie wzywany do zapłaty.

Sąd Rejonowy ustalił też, że na podstawie ramowej umowy cesji wierzytelności z dnia 7 grudnia 2016 r. powódka nabyła od pożyczkodawcy sporną wierzytelność.

Mając na względzie te ustalenia Sąd Rejonowy ocenił, że powódka wykazała załączonymi o akt dokumentami zasadność dochodzonego roszczenia, w tym fakt jego nabycia w drodze cesji. Wywiódł, że złożone wydruki bez podpisów nie wymagały uwierzytelnienia, a moc dowodowa wydruków z rachunków bankowych wynikała z art. 7 ust 1 i 2 ustawy prawo bankowe, art. 60 k.c. i art. 20 ust 2 i 5 ustawy o rachunkowości. Ocenił też, że pozwany nie skorzystał z wynikającej z art. 129§4 k.p.c. możliwości ubiegania się o zobowiązanie powoda do przedłożenia oryginałów dokumentów lub kserokopii poświadczonych przez występującego w sprawie fachowego pełnomocnika.

Dalej ocenił, że zgodnie z art. 720 k.c. umowa pożyczki dla swojej ważności nie wymagała formy pisemnej, rygor ten w związku z art. 73 i 74 k.c. zastrzeżony jest bowiem jedynie dla celów dowodowych. Według Sądu Rejonowego fakt udzielenia pożyczki został wykazany potwierdzeniem transakcji przekazania na rachunek pozwanego kwoty 900 zł. Uznał, że pozwany nie zaprzeczył, iż rachunek, na który wpłynęły środki był jego rachunkiem co oznaczało, że otrzymał on środki od pożyczkodawcy. Wywiódł też, że z uwagi na art. 105 Prawa bankowego regulujący tajemnicę bankową, jedynie pozwany był w stanie wykazać, że rachunek, na który wpłynęły pieniądze nie jest jego rachunkiem. Dalej ocenił, że skoro powód przedstawił dowód przekazania pożyczonej sumy, to na pozwanym zgodnie z art. 6 k.c. ciąży dowód wykazania, że jej nie otrzymał. Jako że tego nie uczynił, i nie zwrócił otrzymanej sumy, było to jednoznaczne z faktem zawarcia spornej umowy.

Sąd Rejonowy ocenił też, że umowa ta stanowiła kredyt konsumencki w rozumieniu ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim. Żądana przez powoda kwota 360 zł z tytułu prowizji mieściła się przy tym w granicach pozaodsetkowych kosztów pożyczki w art. 36a w/w ustawy. Podobnie ocenił odsetki umowne w wysokości 45,00 zł.

W konsekwencji roszczenie pozwu uznał za znajdujące postawę w art. 720 k.c., 509 k.c. i 481 k.c.

O kosztach procesu orzekł z powołaniem na art. 98§1 i 3 k.p.c.

Apelację od tego wyroku wniósł pozwany zarzucając naruszenie:

- art. 233§1 k.p.c. poprzez brak wszechstronnego rozważenia materiału dowodowego i jego wybiórczej ocenie,
- przepisów prawa materialnego poprzez przyjęcie, że strony łączyła umowa pożyczki a powódka wykazała skutecznie nabycie wierzytelności w drodze cesji.

Formułując te zarzuty domagał się zmiany zaskarżonego wyroku i oddalenia powództwa oraz zasądzenia kosztów postępowania za obie instancje.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Przedmiotowa sprawa rozstrzygana była w postępowaniu uproszczonym. Konsekwencją tego była możliwość zastosowania regulacji art. 505¹³§2 zgodnie z którą, jeżeli sąd drugiej instancji nie przeprowadził postępowania

dowodowego, uzasadnienie wyroku powinno zawierać jedynie wyjaśnienie podstawy prawnej wyroku z przytoczeniem przepisów prawa.

Wskazać zatem trzeba, że w rozpoznawanej sprawie, stosownie do wymogu z art. 221 k.p.c. pozwany wdał się w spór i określił wprost okoliczności faktyczne, którym przeczył. Zaprzeczone okoliczności wymagały zatem dowodów, stosownie do art. 227 k.p.c. a obowiązek ich przedstawienia obciążał stronę, która z ich udowodnienia wywodziła korzystne dla siebie skutki prawne, co z kolei wynikało z art. 6 k.c. i art. 232 k.p.c.

Pozwany wyraźnie zakwestionował fakt zawarcia umowy, fakt otrzymania kapitału pożyczki jak i skuteczność nabycia spornej wierzytelności przez powódkę. Stosownie zatem do opisanych zasad rzeczą powódki było wykazanie dowodami kwestionowanych przez stronę przeciwną faktów. Zważywszy na zakres zarzutów pozwanego, już niewykazanie przez powódkę jednej z kwestionowanych okoliczności czyniło powództwo niewykazanym.

I tak, skoro kwestionowany był fakt wypłaty kapitału pożyczki – to powódka powinna udowodnić przekazanie środków pozwanemu. W tym zakresie Sąd Rejonowy wadliwie ocenił moc dowodową wydruku mającego według powódki wykazywać tą sporną okoliczność. Podkreślić też trzeba, że w piśmie nazwanym odpowiedzią na pozew (k. 69 akt) pozwany wprost podważył przedłożone przez powódkę niepodpisane i niewierzytelne wydruki komputerowe wskazując, że dokumenty takie może stworzyć każda osoba w dowolnym momencie.

Rację miał co prawda Sąd Rejonowy, że dokumenty elektroniczne wygenerowane przez bank, stosownie do art. 7 ustawy z 29 sierpnia 1997 roku Prawo Bankowe (Dz. U. z 2015 r., poz. 128 ze zm.) nie wymagają podpisu w tradycyjnej formie i dowodzą okoliczności dokonania transakcji. Umknęło jednak uwadze tegoż Sądu, że w omawianej formie powódka przedłożyła jedynie potwierdzenie dokonania przez pozwanego przelewu weryfikującego w kwocie 0,01 zł (k. 81 akt). Wydruk mający potwierdzić przekazanie pozwanemu kwoty kapitału pożyczki takowej formy nie posiadał. Został on bowiem wygenerowany przez powódkę, nazwany przez nią samą „dokumentem wewnętrznym” i nie wskazywał na jakiegokolwiek powiązanie z zapisami w księgach rachunkowych powódki o jakich mowa w art. 20 ustawy z 29 września 1994 roku o rachunkowości (Dz. U. z 2013 r., poz. 330 ze zm.). Omawiany wydruk nie stanowił zatem nawet dokumentu prywatnego o jakim mowa w art. 245 k.p.c. w zw. z art. 78 k.c. z uwagi na brak podpisu tradycyjnego lub elektronicznego. Jako, że został sporządzony przed wejściem w życie art. 77³ k.c., do jego oceny nie miały do zastosowanie przepisy o formie dokumentowej. Nawet zresztą gdyby przepisy te stosować, to omawiany wydruk mógłby być kwalifikowany jako dokument prywatny nie dowodzący, zgodnie z art. 245 k.p.c., okoliczności nim stwierdzonych, a jedynie fakt złożenia przez powódkę określonego oświadczenia. Przy braku innych dowodów i wniosków procesowych, nie było to wystarczające dla wykazania przez powódkę faktu przekazania kwoty pożyczki pozwanemu. Takim dodatkowym wnioskiem procesowym mogło być chociażby domaganie się przez powódkę, aby pozwany przedłożył wyciąg ze swojego rachunku bankowego za okres, w którym na rachunek ten miał wpłynąć kapitał pożyczki. Brak wykonania takiego zobowiązania przez pozwanego, mógłby być wówczas oceniany na podstawie art. 233§2 k.p.c., w kontekście całokształtu pozostałego materiału sprawy. Niezależnie od tego nie zachodziły żadne przeszkody, aby powódka przedłożyła dokument pochodzący wprost od banku (bankowe potwierdzenie transakcji) potwierdzający przekazanie kapitału pożyczki pozwanemu. Gdyby to uczyniła, to na pozwanego przeszedłby obowiązek wykazywania, że nie otrzymał spornej kwoty.

W konsekwencji Sąd Okręgowy ustalił – odmiennie niż Sąd Rejonowy – że powódka nie wykazała faktu przekazania kwoty kapitału pożyczki pozwanemu, a tym samym wykonania przez pożyczkodawcę obowiązku wynikającego z art. 11 umowy, na którą się powoływała.

Już więc ta okoliczność czyniła powództwo bezzasadnym, co z kolei sprawiało, że zbędnym było odnoszenie się do pozostałych zarzutów apelacji.

Z tych też względów Sąd Okręgowy na podstawie art. 386§1 k.p.c. zmienił zaskarżony wyrok i oddalił powództwo.

Konsekwencją tej zmiany musiało być obciążenie powódki kosztami procesu na zasadzie art. 98 k.p.c. Zasądzona tym tytułem na rzecz pozwanego należność obejmowała koszt uiszczonej opłaty skarbowej od pełnomocnictwa (17 zł) oraz

wynagrodzenie jego pełnomocnika w wysokości stawki minimalnej (270 zł) odpowiedniej dla wartości przedmiotu sporu, ustalonej na podstawie § 2 pkt 2 Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (t.j. Dz. U. z 2018 r., poz. 265).

O kosztach postępowania odwoławczego Sąd Okręgowy orzekł na tożsamej zasadzie z art. 98 k.p.c. Zasądzona od powódki na rzecz pozwanego należność obejmowała poniesioną opłatę od apelacji (30 zł), powiększoną o wynagrodzenie pełnomocnika w stawce minimalnej (135 zł), odpowiedniej dla wartości przedmiotu zaskarżenia, ustalonej na podstawie § 2 pkt 4 w zw. z §10 ust 1 pkt 1 cytowanego rozporządzenia.

SSO Marcin Rak